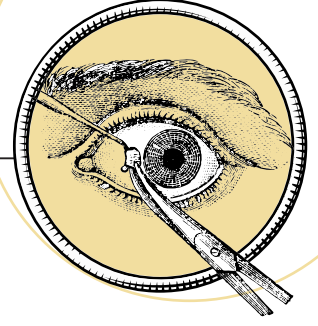

BÖLÜM 3

Ambliyopi

Mehmet Ali DORAN¹
Hasan AYTOĞAN²

Ambliyopi çocukluk çağı boyunca bir veya her iki gözde normal görmeyin gelişmemesiyle görülür. Sıklıkla göz tembelliği veya tembel göz olarak da adlandırılır. Ambliyopi, görme sisteminin gelişim aşamasında anormal görme stimülasyonu nedeniyle oluşur. Görme sisteminin gelişiminin kritik döneminde, görme patolojisi (anizometri, şaşılık, yüksek refraksiyon, katarakt...) nedeniyle kortikal görme merkezinin gelişimi engellenmiş olur. En iyi görme keskinliği düzeyinde ki azalma, oküler patolojinin yaratacağı beklenen seviyeden fazladır. Çocukların yaklaşık %3-5 i ambliyopiden etkilenir.

Etiyoloji

Çocukluk çağı başlangıçlı tek taraflı görme azlığının sık sebeplerindendir. Genellikle tek taraflıdır, nadiren bilateral olabilir. Her iki gözde görmeyin bulanık olduğu durumlarda bilateral olabilir. Bilateral medya opasitesi (katarakt, korneal opasite, vitreus hemorajisi gibi) veya ametropi (bilateral yüksek astigmatizma, yüksek hipermetropi vs) bilateral ambliyopi etiyojisine örneklerdir. Aynı sebepler tek taraflı ambliyopinin etiyojisinde de vardır. Tek taraflı ambliyopide en sık sebepler ise şaşılık ve anizotropidir yada ikisi beraber görülebilir. Ambliyopi primer olarak santral vizyonu etkiler, periferel vizyon genellikle normaldir.

¹ Asist. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Göz Hastalıkları Kliniği, Malidoran75@gmail.com

² Uzm. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Göz Hastalıkları Kliniği, hasan_aytogan@hotmail.com

- şüpheleniliyorsa ambliyopi tedavisi denenmelidir. Görmede düzelme saptanır ise ambliyopinin varlığı anlaşılmış olur.
- öncelikle, katarakt gibi görme aksını kapatan bir durum varsa ortadan kaldırılır. İkinci olarak refraktif kusur düzeltilir ve ambliyopik gözün kullanılması desteklenir.
- düzeltme, sadece refraktif tipte değil tüm ambliyopi tiplerinin tedavisinde anahtar rol oynar.
- yani kapama tedavisi genellikle tek taraflı ambliyopi tedavisinde kullanılır. Sağlam göz kapatılırken ambliyopik göz kullanılmaya zorlanır.

Kaynaklar

1. Birch EE. Amblyopia and binocular vision. *Prog Retin Eye Res.* 2013;33:67-84. doi:10.1016/j.preteyeres.2012.11.001
2. Friedman DS, Repka MX, Katz J, Giordano L, Ibrionke J, Hawse P, Tielsch JM. Prevalence of amblyopia and strabismus in white and African American children aged 6 through 71 months the Baltimore Pediatric Eye Disease Study. *Ophthalmology.* 2009;116:2128-2134. e2121-2122.
3. Williams C, Northstone K, Howard M, Harvey I, Harrad RA, Sparrow JM. Prevalence and risk factors for common vision problems in children: data from the ALSPAC study. *Br J Ophthalmol.* 2008;92:959-964
4. Groenewoud JH, Tjiam AM, Lantau VK, Hoogeveen WC, de Faber JT, Juttman RE, de Koning HJ, Simonsz HJ. Rotterdam Amblyopia screening effectiveness study: detection and causes of amblyopia in a large birth cohort. *Invest Ophthalmol Vis Sci.* 2010;51:3476-3484
5. Multi-Ethnic Pediatric Eye Disease Study. Prevalence of amblyopia and strabismus in African American and Hispanic children ages 6 to 72 months the multi-ethnic pediatric eye disease study. *Ophthalmology.* 2008;115:1229-1236. e1221.
6. Loudon SE, Simonsz HJ. The history of the treatment of amblyopia. *Strabismus.* 2005;13:93-106.
7. American Academy of Ophthalmology. *Pediatric ophthalmology and strabismus.* American Academy of Ophthalmology; San Francisco, CA: 2016-2017.
8. Bowling, B. (2015). *Kanski's clinical ophthalmology* (8th ed.). W B Saunders.
9. Griffin JR, Cotter SA. The Brückner test: evaluation of clinical usefulness. *American Journal of Optometry and Physiological Optics.* 1986 Dec;63(12):957-961. PMID: 3799807.
10. Kelly KR, Jost RM, Dao L, Beauchamp CL, Leffler JN, Birch EE. Binocular iPad Game vs Patching for Treatment of Amblyopia in Children: A Randomized Clinical Trial. *JAMA Ophthalmol.* 2016;134(12):1402-1408. doi:10.1001/jamaophthalmol.2016.4224
11. Roda M, Pellegrini M, Di Geronimo N, Vagge A, Fresina M, et al. (2021) Binocular treatment for amblyopia: A meta-analysis of randomized clinical trials. *PLOS ONE* 16(10): e0257999. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0257999>